

Generalul-locotenent Constantin CROITORU:

PASĂREA PHOENIX RĂMÂNE LA FORȚELE AERIENE



OPERAȚIE COMPLEXĂ

– Domnule general, pe timpul Summitului NATO de la București, ați fost printre aviatorii care au executat misiuni specifice. Care sunt reperate operației aeriene derulată în perioada reuniunii euroatlantice?

– A fost o operație aeriană adevărată – ținând cont de forțele implicate, aria de desfășurare și de importanța momentului – aspecte determinante asupra modului de planificare și desfășurare a operației în sine. După cum știți, am acționat Forțele Aeriene Române (F.A.R.) și cele destinate de NATO. Alături de noi s-au aflat și colegii greci, care ne-au ajutat în realizarea conexiunii între forțele care conduceau această operație și AWACS-ul. Au mai participat direct Forțele Aeriene ale SUA. A fost o operație aeriană, deoarece F.A.R. au utilizat în această acțiune mai multe baze aeriene – de la Fetesti, Boboc și de la Câmpia Turzii. De asemenea, rachetele soaer pe care le avem în subordine și, bineînțeles, întregul sistem de radiolocație care supraveghea spațiul aerian înconjurător.

Din partea celor de la NATO, au fost puse la dispoziție aparate F-15, F-16, avioane de alimentare în aer și AWACS-uri, care au fost repartizate pe diferite baze aeriene din țara noastră sau din alte țări adiacente acestui spațiu. Tot acest lucru a fost gândit, planificat încă înainte de Crăciun, de către specialiștii din Centrul de Operații Aeriene. Am primit chiar felicitări de la partenerul din NATO, care a avut o concluzie extrem de simplă. Dar și cu mari semne de întrebare și de mirare, în același timp, în sensul că: de Crăciun și de Anul Nou, toți specialiștii noștri au fost la serviciu? De ce? Pentru că activitatea de planificare a fost declanșată cu puțin timp înainte de Crăciun și, în luna ianuarie, documentele necesare erau gata. Când ne-am întâlnit cu specialiștii de la NATO, s-au năruit de volumul și calitatea acestor lucrări. În al doilea rând, pe timpul desfășurării activității, poate mulți nu știu că în Centrul de Operații Aeriene a fost activitate 24 din 24 de ore.

PUȚINE MINUTE PENTRU O DECIZIE

– De la care nu ați lipsit...

– Este adevărat. De pe 1 aprilie dimineața până pe 4.04.2008, noaptea, toată această echipă, în frunte cu subsemnatul și cu generalul Maurice L. MCFANN Jr., șeful Componentei Aeriene de Sud a NATO de la Izmir, am stat permanent în grupa care a coordonat și condus aceste activități. Nu-mi permiteam să fiu în alt loc. În asemenea

situații, elementul de decizie înseamnă, uneori, să ai la dispoziție două-trei-patru minute. Patru minute este deja lejer să iei o decizie! Dar se poate și în mai puțin.

Ca urmare, întreaga activitate s-a desfășurat non-stop în Centrul de Operații Aeriene. Dincolo de această dimensiune, a fost aceea a legăturii noastre cu celelalte ministere sau agenții naționale. Mă gândesc la Serviciul de Pază și Protecție, la SRI și la MIRA, la Serviciul de Telecomunicații Speciale, care ne-au pus la dispoziție conexiuni foarte bune în toate celelalte instituții. Și acești colegi au fost alături de noi 24 din 24 de ore. Am conlucrat perfect. Acest 24 de ore din 24 a avut același efect în bazele noastre aeriene, și în cadrul unităților de rachete ce au fost activate pentru această perioadă. Deci, peste tot s-a muncit. Nu au avut timp pentru somn. Dar, chiar și în aceste condiții, așa putea să-mi exprim sentimentul pe care îl am acum: a fost unul de siguranță. Pentru că am știut cum era pregătită misiunea și ce calitate au oamenilor implicați în aceasta.

Nu-mi rămâne decât să le mulțumesc celor de la centrele de operații aeriene, de la Baza 86 Fetesti, de la Baza 71 Câmpia Turzii, care au fost dislocați la Boboc, de la Baza 90 Transport. Special celor de la Boboc, care au participat pentru prima dată la o asemenea acțiune, s-au pregătit și au răspuns foarte bine particularităților desfășurării acestor acțiuni.

GRADUL DE SIGURANȚĂ

– A contat în această operație aeriană, pentru o parte dintre piloții aflați în subordinea dumneavoastră, și experiența dobândită în misiunea de Poliție Aeriană efectuată în spațiul țărilor Baltice?

– Sigur. Unul din punctele de unde s-a acționat a fost asigurat chiar de ex-membri în Detașamentul BALTICA, care ne-au oferit un grad de siguranță extraordinar. Iar ei, aici, ca și acolo, s-au achitat la același nivel de sarcinile pe care le-au avut. Ar trebui poate menționat, încă o dată, că deasupra Bucureștiului și pe anumite direcții importante au fost, 24 de ore din 24, avioane în zbor. Acest spațiu era tot timpul ocupat de aviația de vânătoare NATO, implicit cea națională. Astfel, întreaga acțiune s-a desfășurat în concordanță cu documentele pe care Alianța le pune în aplicare, atunci când asemenea evenimente sunt în derulare.

– Înțeleg că toate comenzile au fost făcute de la centru către avioanele respective numai în limba engleză.

– Absolut. Toate acțiunile ce se desfășoară în asemenea situații au loc numai în limba engleză, cu Centrul de Operații Aeriene, cu piloții care acționează, cu bazele noastre. Totul a fost după standarde și în limba NATO.

NECESARA ÎNNOIRE

– Domnule general, piloții care au zburat cu aeronavele din dotarea Forțelor Aeriene Române s-au uitat cu jind la alte aeronave care au fost implicate în această operație aeriană?

– Categorie. Orice om are o atitudine normală când se uită la o altă mașină care este înalt performantă și mai nouă, fiind tentat să o analizeze și să o compare. Toți am discutat despre aceste performanțe, cum rezolvăm sarcinile cu avioanele noastre sau viitoare. A fost o analiză, de data aceasta, într-o situație reală. Am tras câteva concluzii ce ne vor fi de folos pentru dotarea noastră ulterioară și felul cum vom aborda apărarea spațiului aerian, atunci când se va pune problema.

– În revista *Cer senin*, publicația Forțelor Aeriene Române, există un interviu interesant. O parte din acesta a fost citat de presa civilă. Este vorba de referirile la viitoare avioane ce vor intra în dotarea F.A.R. Între timp, a avut loc bilanțul ministerului. Din perspectiva celor două momente, cum priviți viitorul?

– Aș pleca, mai întâi, de la un aspect care nu este lipsit de importanță, deoarece s-a manifestat și pe timpul Summitului, în sensul că, pentru situații speciale ce apar pe cerul României, noi, românii, suntem autoritatea care decidem. Atunci când ai acest spațiu și va trebui să decizi, se impune, probabil, să ai și cu ce să acționezi. Și să nu uităm că, în asemenea situații, nimeni nu vine cu ceva care să fie mai vechi sau sub capabilitățile pe care

le are acela care trebuie să acționeze. Privind din această perspectivă, încă încerc să fiu optimist. De ce? Pentru că toți factorii de decizie au acceptat că este nevoie de o înnoire în cadrul Forțelor Aeriene. Una care se impune, este serioasă, costisitoare și trebuie abordată pentru perspectiva următorilor ani.

CONTEAZĂ PERFORMANȚELE AVIOANELOR DORITE...

– Se pare că există două dileme: ce fel de avion și câte aeronave?

– Sigur că da. Este o problemă extrem de complexă atunci când vine vorba de numărul avioanelor și de tipul acestora. Aș mai adăuga una extrem de importantă: ce buget avem la dispoziție pentru acest lucru și cum trebuie gestionat în perspectivă? Aproape că de aici ar trebui să plece discuția în acest sens. După cum știți, s-au derulat câteva convorbiri referitoare la avioanele ce fac obiectul alegerii noastre. Am discutat despre numărul acestora, dar este foarte greu să dai, în acest moment, un răspuns categoric. Sunt cele 48 de avioane, pe care le vehiculează presa, un număr care ar trebui să satisfacă nevoile din acest moment. Dar, gândindu-mă că așa putea să iau un avion cu performanțe mai bune, atunci așa putea spune un alt număr. Putem comenta numărul de avioane numai în concordanță cu performanțele pe care acestea le au, atunci când decidentul politic va spune că trebuie să ne orientăm într-o direcție sau alta.



SOLUȚII DE MOMENT

– Am să vă pun o întrebare incomodă. Care este condiția de azi a pilotului tânăr din Forțele Aeriene ale României, din perspectiva antrenamentului său profesional?

– Este, într-adevăr, incomodă întrebarea. Deoarece, din cauza resurselor, în acest moment, suntem la un nivel minim al supraviețuirii noastre. Pentru că, am sarcini de bază ce trebuie să le execut în teatru, ca și categoriile de forțe – Poliție Aeriană, Transporturi – de la care nu pot să abdic. Dar, dincolo de acest lucru, trebuie să pregătesc generația de mâine, care să preia cu adevărat noua sarcină a instruirii pe avionul multilor. Avem dificultăți în acest sens. Am doar soluții de moment, nici măcar de perspectivă, dar cred că vor fi îmbunătățite, ținând cont că premierul a spus, la bilanțul Ministerului Apărării, că ia în calcul o corecție bugetară pozitivă pentru noi, ca instituție.

PLECĂRI DUREROASE

– Mă înșel, sau formarea unui pilot tânăr nu se poate face decât pe filieră directă?

– Piloții tineri îi formăm numai pe filiera directă. Încercăm să ne structurăm și alte perspective. Deocamdată, nu avem un răspuns coerent, în acest sens, despre viitorul nostru. Cert este că formăm greu acești superspecialiști. Și, din păcate, acum, instituția este în momentul când a pierdut destul de mulți dintre ei, prin plecările, dureroase, la alte structuri.

LINIA DE PLUTIRE

– Care este situația actuală a escadrilei de avioane pentru transport?

– Va fi scos un C-130 Hercules de la reparație capitală și modernizare. Operații destul de întârziate, de mai bine de un an, dar sperăm ca, într-o lună sau două, aeronava respectivă să reintre în dotare. Și, ca urmare, să avem avioane disponibile, să facem și instrucție, nu numai transportul echipelor în teatru. Este adevărat că menținerea la linia de plutire a avioanelor C-130 înseamnă un efort tehnic extraordinar, dar și financiar. Încercăm să rezolvăm sarcinile pe care instituția le are în comparație cu celelalte categorii de forțe și, mai ales, angajamentele pe care le avem față de aliați.

MISIUNILE ELICOPTERISTILOR

– Ce alte misiuni îndeplinesc, în afara celor obișnuite, piloții de pe elicopterele din dotarea F.A.R.?

– O multitudine. În afară de instruirea curentă, îndeplinesc diferite misiuni de transport. De asemenea, avem elicoptere ce intervin – când este cazul – pentru evacuare medicală. Elicoptere care se pregătesc pentru misiuni de căutare-salvare în anumite situații de luptă. Suntem într-un antrenament continuu, bun și comun, cu forțe similare de la colegii unguri. Avem legiferări în acest sens și pregătiri pe măsură. Așadar, elicopteristii au de lucru.

INSTRUCȚIA LA RACHETE

– Cum stăm noi cu rachetele, pe planul antrenamentelor, a instruirii, dotării și perspectivei?

– Instrucția la rachetele noastre continuă. Chiar dacă au fost câteva diminuări, din cauza procedurilor, dar continuă. Sunt chiar și lucruri bune, pentru că, în curând, vor fi conectați la sistemul de supraveghere aeriană foarte modern pe care îl avem în Forțele Aeriene. Acest dialog și, mai ales, aspectul comenzii controlului între centrele de operații aeriene și unitățile noastre de rachete se va face într-o manieră extrem de rapidă. Este adevărat că starea în care se rezolvă acest aspect este la un nivel redus și nu putem vorbi, deocamdată, de un scut antirachetă, așa cum vreți, probabil, să sugerați.

REPERE PENTRU 2008

– Care ar fi provocările profesionale în acest an pentru F.A.R.?

– Da, sunt câteva provocări. Și ar trebui să încep cu una pe care am omis-o. În sensul că am avut, tot timpul Summitului, o colaborare foarte bună cu colegii de la ROMATSA, partea civilă. De fapt, au lucrat cot la cot cu noi, 24 de ore din 24. Și am văzut reciproc ce înseamnă să ne desfășurăm activitatea în organisme comune, pentru supravegherea spațiului aerian. Cred că este unul din aspectele importante ale activității noastre viitoare. De fapt, încercăm să detaliez chiar mai mult decât atât pentru viitor, deoarece am constatat – și unii, și alții – că putem să ne îmbunătățim performanțele comune, iar reacția sistemului să fie promptă în anumite situații. Am fost încântat de colaborarea cu ei și, ca urmare, va fi una din provocările noastre pentru perspectivă, intrucat avem acțiuni comune, inclusiv la organisme de la Bruxelles. În al doilea rând, vrem să finalizăm sistemul de supraveghere aeriană pentru anul 2008 și, bineînțeles, să continuăm cu programele de investiții, ce vor avea un aport deosebit la acest



Dialog amical între generalii Constantin Croitoru și Maurice McFann Jr.

sistem. Unul care este apreciat extraordinar de bine, pe plan (inter)național. De asemenea, provocările ar fi să începem pregătirea pentru avionul multilor pe care intenționăm să-l avem în curtea noastră. Este important să pregătim sosirea lui, ca să-l exploatăm din prima secundă. Acest lucru presupune să pregătim infrastructura, personalul tehnic, piloții ca, atunci când îl avem, să devenim operaționali, așa cum ne cere Alianța, într-un interval extrem de scurt.

Este de asemenea, foarte importantă restructurarea sistemului de radiolocație în paralel cu asigurarea misiunilor specifice pe care le are. Nu îmi fac probleme: sunt oameni foarte serioși.

Nu ar fi de uitat restructurarea Statului Major al Forțelor Aeriene, care în paralel, trebuie să gestioneze profesionist situația foarte complexă a întregului sistem.

PREZENȚI LA SHOW-URI AERIENE

– Poate că, nu întâmplător, în armatele aliate, se organizează show-uri aeriene. Este o modalitate benefică de a face vizibil în fața contribuabililor utilitatea forțelor aeriene. Dincolo de participările la asemenea momente peste hotare, aveți de gând, de Ziua Forțelor Aeriene Române, să pregătiți ceva comparativ cu reușitele din anii anteriori?

– Show-urile aeriene sunt momente extraordinare de prezentare a performanțelor oamenilor și ale mașinilor. Și noi avem profesioniști pregătiți la acest nivel. Cu puțin noroc, cred că vom participa cu aeronave la două activități internaționale – din păcate, numai la două –, în Italia și apoi în Franța, de Ziua Națională a prietenilor din Hexagon. Dar mai avem și alte participări – în Belgia, la instruire cu elicopterele.

Dar, de Ziua Forțelor Aeriene, probabil, nu vom organiza un asemenea eveniment. Este posibil să

inițiem manifestări de o mai mică amploare, locale sau oriunde în țară, unde suntem prezenți, și ceilalți parteneri de discuție din zonă acceptă sau sprijină asemenea lucruri. Nu ne putem permite un astfel de eveniment, care, dincolo de efort, înseamnă bani și instrucție suplimentară. Pe care, în acest moment, nu ni le putem permite.

UN GÂND COLEGIAL

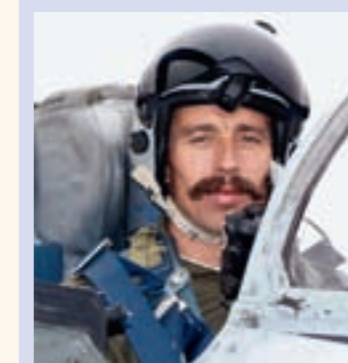
– Forțele Aeriene Române, în 2008, evaluate profesional, sunt caracterizate de un devotament absolut – așa cum s-a întâmplat până în prezent –, dar și de speranța că, în viitor, va fi mai bine pentru personalul F.A.R.?

– Dacă le puneți la un loc, veți descoperi adevărul. Aș adăuga doar un gând către colegii mei. Sunt mulțumit de ce și cum am acționat. Aș vrea să le transmit că și cei de la Organizația Nord-Atlantică au concluzii foarte bune despre felul cum și-au făcut datoria în această perioadă. Am încredere și sunt alături de ei. Îi asigur și pe această cale că durerile lor sunt, de fapt, și ale mele. Dar așa vrea să nu dăm o notă, că demobilizăm, ci că ne păstrăm atitudinea optimistă, pentru că pasărea Phoenix a fost și rămâne la Forțele Aeriene.

☞ Interviu realizat de colonelul dr. Ion PETRESCU

CER SENIN

PILOȚII MILITARI



☞ Comandor (r) Dumitru BERBUNSCHI

În zilele în care la București se organiza cel mai mare Summit NATO din istorie, aviatorii militari români executau misiuni de luptă reale la cel mai înalt nivel, cu un desăvârșit profesionalism. O misiune militară internă, fără echivalent în istorie, alături de trupul Alianței, făcând cinste României. Oameni. Piloții militari, cel mai des anonimi, dar sigur stabili poziții unei elite: cea a zburătorilor. A celor care se cheltuiesc fără zgărcenie în zboruri de-o clipă și intră în nemurire cu o rafală de tun perfectă. Spun bancuri seci și iubesc femei deștepte. Nu zboară avioane cu coarne, nu le servește nimeni cafeaua, se întorc târziu în noaptea cu urme roșii pe trup de la „îmbrățișarea suprasarcinii”, dar nu se plâng: „cunosc răbdarea. Nu merg la operă și nu știu cum se poartă fracul, dar urcă pe cer avioane de vânătoare și termină cursuri la școlile mari ale lumii cu laude. Nu sunt bogați, ca să poată să fie generoși, însă sunt milostivi: iubesc aproapele.

Nu schimbă mașinile ca pe cămăși, put a aer și a gaz, se tund rar la subțiori, le rămâne în mustați praful de stele și taie stratosfera în felii, ridicând zborul la rang de rațiune existențială, recitând, fără greșală, o noapte întreagă... Eminescu. Nu se despart pentru că nu știu a trăi singuri și nu fug atunci când cutremurele profesionale fac victime și din rândul lor. Erau în aer când se împărțea disciplina pe pământ, dar știu ca pe un „tatăl nostru” faptul că, cel mai des, indisciplinarea aduce moarte. Mor inec cu fiecare camarad dus, dar nu se tânguiesc la lună: învață. Nu acceptă excepțiile mediocre contrapuse „minților vii”. Se foiesc greu între oameni, se simt bine pe cer! Nu primesc medallii cât sunt în viață, îi decorează cerul pentru curaj, cu valori de nori. Se răstignesc pe o pală de elice de avion, dar nu se vând pe o promisiune de huzur. Nu răvesc femeia altuia, dar ridică mereu statu femeii care știe „să-i afle” și să facă ceva cu ce au aflat. Merg la zbor ca la vecernie și vad zborul acasă ca o poveste. Piloții de vânătoare... Ei nu cunosc mediocritatea: mureau. Nu află inobilizarea: pleacă. Știu sigur devenirea: pilot cu urme roșii pe trup de la curaj, cu valori de nori. Se răstignesc pe o pală de elice de avion, dar nu se vând pe o promisiune de huzur. Nu răvesc femeia altuia, dar ridică mereu statu femeii care știe „să-i afle” și să facă ceva cu ce au aflat. Merg la zbor ca la vecernie și vad zborul acasă ca o poveste. Piloții de vânătoare... Ei nu cunosc mediocritatea: mureau. Nu află inobilizarea: pleacă. Știu sigur devenirea: pilot cu urme roșii pe trup de la curaj, cu valori de nori. Se răstignesc pe o pală de elice de avion, dar nu se vând pe o promisiune de huzur. Nu răvesc femeia altuia, dar ridică mereu statu femeii care știe „să-i afle” și să facă ceva cu ce au aflat. Merg la zbor ca la vecernie și vad zborul acasă ca o poveste. Piloții de vânătoare și termină cursuri la școlile mari ale lumii cu laude. Nu sunt bogați, ca să poată să fie generoși, însă sunt milostivi: iubesc aproapele.